

butiva non debet se attendi meriti... quos habet gradus meriti: ut si habeat centum, centum etiam recipiat...

Circa propositam difficultatem... extrema sententia, & altera media: Suarez enim in opusculis, disp. de iustitia Dei...

§. II.

Stratitur prima Conclusio.

Deo primo: In Deo non dari iustitiam commutativam. Probatur primo conclusio ex D. Thom. in 2. dist. 46. q. 1. art. 1. ubi ait: Iustitia commutativa, per quam aequaliter constituitur inter Deum dantem & creaturam recipientem...

Dices, D. Thomam solum excludere a Deo iustitiam commutativam, eo modo, & cum illis imperfectionibus, cum quibus reperitur inter homines...

Sed contra: Secundum modum illum imperfectum quo virtutes sunt in nobis, non solum iustitia commutativa, sed nec distributiva nec misericordia: nec liberalitas & magnificencia sunt in Deo...

Probatur ergo secundo conclusio ratione quam indicat D. Thomas locis relatis. Ad iustitiam commutativam proprie dictam necessario requiritur, ut debitum legale oriatur in uno extremo ex duobus inter que talis iustitia intercedit...

Dices cum Suarez: Quod quavis adiones creaturae sint Deo ut supremi Domini, tamen ipsa creatura habet particularem dominium in illa, ratione cuius potest illi a Deo dare, & in eius obsequium offerre.

Sed contra: Licet creatura habeat dominium particularem in suis operationibus, non potest tamen illud in Deum transferre, nec consequenter aliquid dari Deo...

Probatur tertio conclusio alia ratione fundamentali. In eo qui ex iustitia commutativa aliquid retribuit, oportet esse strictum debitum illud retribuendum: Sed in Deo non est, nec esse potest strictum debitum & obligatio respectu creaturae...

Minor vero, in qua est difficultas, probatur ex D. Thoma 1. 2. q. 114. art. 1. ad 2. ubi docet quod Deus non potest nobis esse debitor ex iustitia...

Ratio etiam id suadet, nam strictum debitum importat inferioritatem aliquam & dependentiam debentis ab eo cui debetur: & est impossibile cum supremo domino. Qui enim est supremus dominus alicuius, est dominus omnium...

Sed contra: Pactum & promissio in supremo domino, solum possunt inducere obligationem fidelitatis & veritatis, non tamen strictam & rigorosam iustitiae...

Quod etiam iustitia distributiva non habet annexos defectus & imperfectiones, breviter declarat. In primis enim iustitia distributiva non inducit in distribute debitum...

Confirmatur: Deus non est debitor, quia ipse ad alia non ordinatur, sed potius alia ad ipsum, ut ait D. Thomas supra relatius; Ergo cum supposito etiam pacto & promissione...

rationes nostras, sicut dicitur Psal. 90. Invocabis me & ego exaudiam eum. Et Joann. 14. Petite & accipietis: nec tamen ex iustitia Deus implet petitiones nostras...

§. III.

Alia difficultas resolvitur, & dari in Deo iustitiam distributivam, & vindicativam, breviter demonstratur.

Deo secundo: Iustitiam distributivam esse in Deo formaliter, & non solum eminenter. Ita D. Thom. hic art. 1. in corp. & super Dionysium de divin. nomin. c. 8. ubi ait, iustitia convenit Deo secundum tres affectus...

Ratio etiam suffragatur, nam iustitia distributiva maximum dicit perfectionem & excellentiam, nec habet adjacentes defectus, qui sunt inseparabiles a iustitia commutativa...

Ad id quod maxime docet Deum res omnes huius universi debere disponere & ordinare, & ad perfectam consonantiam & aequalitatem reducere, tribuendo unicuique iuxta proportionem suam & dignitatem...

Eandem rationem tangit D. Thomas variis in locis. Nam hic art. 1. in corp. ait: Sicut ordo convenit familiae, vel cuiusque multitudine gubernata...

Quod etiam iustitia distributiva non habet annexos defectus & imperfectiones, breviter declarat. In primis enim iustitia distributiva non inducit in distribute debitum...

Confirmatur: Iustitia vindicativa nullam in suo conceptu involvit imperfectionem, sed potius maximam perfectionem. Instaurare enim ordinem iustitiae violatum per peccatum...

Non requirit enim iustitia distributiva, ut qui distribuit non habeat dominium bonorum, quae distribuit, aut Theol. Genes. Tom. I.

illud a se abdicet: satis enim est, ut retento suo supremo dominio, inferiori dominium conferat his quibus illa distribuitur, ut patet in Principe, qui potest servare iustitiam distributivam, largiendo bona communia in feudum, aut emphyteusim, vel etiam solum dando usufructum...

Probatur tertio conclusio: Retributio vite aeternae pro bonis operibus, in gratia & caritate factis, non solum est a Dei fidelitate, vel gratitudine, sed etiam a vera & stricta iustitia...

Ad id quod idem Apollolus ad Hebraeos 6. docet quod Deus esset iniustus, si fraudaret iustos mercede sua, ait enim: Non enim iniustus est Deus, ut obliviscatur operi vestro. Cui concinit Augustinus lib. 4. contra Julianum...

Dico tertio: In Deo non solum esse iustitiam distributivam, sed etiam vindicativam.

Probatur: Deus non solum habet retribuere premia bonis operibus, sed etiam penas & supplicia pro delictis interire, servando debitum proportionem & commensurationem inter poenam & culpam...

Confirmatur: Iustitia vindicativa nullam in suo conceptu involvit imperfectionem, sed potius maximam perfectionem. Instaurare enim ordinem iustitiae violatum per peccatum, est par se bonum, & valde conducens ad decorem & pulcritudinem universi...

